

Šem 68 tr. zák. při vykonávání vrchnostenského rozkazu, nebo při konání jejího úřadu nebo její služby. Přečin podle Šu 283 tr. zák. záleží v pouhém neuposlechnutí rozkazu k rozchodu, daného lidu úředníkem nebo stráží při shluknutí rázu v posléze citovaném Šu uvedeného. Nevyžaduje se tedy k němu, by pachatel působil na jiné osoby způsobem přičícím se vyslovené vůli vrchnosti a není proto skutková podstata přečinu podle Šu 283 tr. zák. zahrnuta ve skutkové podstatě přečinu podle Šu 279 tr. zák., byl-li tento trestný čin spáchán při shluknutí po rozumu Šu 283 tr. zák. Neobmezil-li se pachatel v takovém případě na pouhé neuposlechnutí výzvy k rozchodu, nýbrž vybízel-li zároveň více osob ku zprotivení se osobám požívajícím ochrany Šu 68 tr. zák. v době, kdy konaly svůj úřad nebo svoji službu, jak tomu bylo podle skutkových zjištění nalézacího soudu v souzeném případě, dlužno mu podle Šu 267 tr. zák. přičítati kromě přečinu podle Šu 283 tr. zák. přečin podle Šu 279 tr. zák. (Rozhodnutí č. 2246 víd. úř. sb.).

Čís. 2457.

Revisní lékař okresní nemocenské pokladny požívá ochrany Šu 68 tr. zák. a jest úředníkem ve smyslu druhého odstavce Šu 101 tr. zák.

(Rozh. ze dne 28. srpna 1926, Zm I 914/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 30. listopadu 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 81 a přestupkem urážky veřejného úředníka podle Šu 312 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. S hlediska důvodu zmatku čís. 5 vytýká rozsudku, že je nejasný a neúplný, jelikož prý nezjišťuje, zda se nalézal MUDr. Josef M. v osudné chvíli ve výkonu služby či zda prováděl, jsa člověkem robustním, jen výkon tělesné převahy nad obžalovaným, člověkem to vyhublým a rekonvalescentem. Výtku lze označiti jako přímo svévolnou, za všech okolností však jako naprosto bezdůvodnou. Zjišťujeť rozsudek nejen ve svém výroku, nýbrž i ve svých rozhodovacích důvodech výslovně a ohledně každého jednotlivého dějství výstupu zvlášť, zároveň pak způsobem zcela jasným, nepřipouštějícím nižádných pochybností, že se Dr. M. v době, kdy obžalovaný předsevzal proti němu činy, podřaděné rozsudkem oběma skutkovým podstatám, nacházel nepřetržitě ve výkonu svého úřadu jako revisní lékař okresní nemocenské pokladny v Z., že totiž v osudné době v této své vlastnosti skutečně ordinoval a že obžalovaný přišel k němu se žádostí o vydání poukazu na výplatu nemocenské podpory jako k revisnímu nemocenskému lékaři. Je na biledni, že zjevy, zdůrazňované zmateční stížností, týkající se vzájem-

ného poměru tělesného stavu a tělesných sil Dra. M-a a obžalovaného, nemají pro řešení otázky, o niž jde, nejmenšího významu. Správnosti rozsudkového zjištění, proti němuž brojí zmateční stížnost, není však na újmu ani další okolnost, zjištěná i rozsudkem, na kterou zmateční stížnost dále poukazuje, že se totiž výstup odehrál teprve po té, kdy Dr. M. byl obžalovanému odepřel potvrditi poukaz na nemocenskou podporu. Trestné zavinění, zakládající skutkovou podstatu zločinu podle Šu 81 tr. zák., spatřuje rozsudek právě v tom, že čin v něm blíže zjištěný předsevzal obžalovaný v úmyslu, by na Dr. M-ovi vynutil úřední jednání, totiž vydání poukazu na nemocenskou podporu. Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., zmateční stížnost namítá, že rozsudek neprávem spatřuje v revisním lékaři okresní nemocenské pokladny osobu, jmenovanou v Šu 68 tr. zák. a požívající ochrany podle tohoto předpisu zákonného. Rozhodnutí nejv. soudu sb. n. s. č. 507, o něž se opírá rozsudek, přiznává prý ochranu Šu 68 tr. zák. pouze orgánům okresních nemocenských pokladen, pověřeným jejich s p r á v o u. Za orgány této povahy nelze podle názoru zmateční stížnosti uznati lékaře okresních nemocenských pokladen, kteří prý jsou pouhými soukromoprávními smluvníky těchto ústavů stejně jako jsou jimi také jiní smluvníci, dodávající pokladnám na základě smluv věci nebo služby, jako na př. lékárníci, vydávající členům pokladen léčiva, nebo majitelé soukromých ústavů léčebných, přijímajících na základě zvláštních smluv členy pokladen do léčení. Námitka je právně bezpodstatná. K závěru podle něhož Dr. M. jako revisní lékař okresní nemocenské pokladny v Z. je osobou, požívající ochrany podle Šu 68 tr. zák., dospívá rozsudek na základě služební smlouvy ze dne 12. února 1922, kterouž byl Dr. M. ustanoven lékařem oné nemocenské pokladny a zároveň podle odstavce IV. téže smlouvy jejím lékařem revisním. Rozsudek nevystihuje sice zcela přesně vlastní podstaty této smlouvy, kterou převzal Dr. M. počínajíc dnem 21. července 1921 do lékařského ošetřování členy oné nemocenské pokladny, smlouva byla tudíž s ním uzavřena jen jako s p o k l a d n í č n í m lékařem ve smyslu Šu 6 c), d), e), zákona o pojišťování dělníků pro případ nemoci ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. ve znění článku I. zákona ze dne 20. listopadu 1917, čís. 457 ř. zák., kdežto v odst. IV. smlouvy se uvádí, že r e v i s n í m lékařem Dr. M. je, z čehož lze důvodně souditi, že revisním lékařem oné nemocenské pokladny byl Dr. M. již před tím, než s ním ona smlouva byla uzavřena. Jisto je však tolik, že v době trestných činů obžalovaného byl Dr. M. nejen pokladničním lékařem okresní nemocenské pokladny v Z., nýbrž zejména i jejím lékařem revisním, podle rozsudkového zjištění konal pak svůj úřad v osudné době v této své hodnosti.

O ústavu revisních lékařů okresních nemocenských pokladen neobsahují výslovných ustanovení ani zákon o nemocenském pojištění dělníků ani žádná z pozdějších novel k tomuto zákonu a není o ní výslovné zmínky ani ve vzorných stanovách okresních nemocenských pokladen, vydaných podle výnosu ministerstva sociální péče ze dne 13. října 1919, čís. 25.560. Podle Šu 14 zákona mají však vzorné stanovy okresních nemocenských pokladen obsahovati pod čís. 8 zejména také ustanovení o tom, jak se kontrolují nemocní, a jsou podle Šu 30. vzor-

ných stanov nemocní členové povinni dáti se kontrolovati orgány k tomu ustanovenými, podle Šu 94 čís. 3 stanov pak přísluší představenstvu pokladny zejména vykonávati přiměřeně účinnou kontrolu nemocných a usnášeti se o tom, že členům, kteří poškodili pokladnu přetvářením se, zvyšují se z trestu příspěvky (§ 35. zákona). Je zřejmo, že orgány, jimiž se provádí ona kontrola nemocných členů, jsou v první řadě revisní lékaři okresních nemocenských pokladen, jimž jejich odborná kvalifikace umožňuje, by způsobem daleko spolehlivějším než je tomu u jiných orgánů pokladny, pověřených stejným úkolem (kontrolorů) vykonávali onu účinnou kontrolu nemocných členů, zejména oněch, kteří přetvařováním se (předstíráním nemoci) snaží se pokladnu poškoditi (§ 94 čís. 3 stanov.). Z oněch předpisů (hl. § 94, 3, 5 stanov) vychází však dále na jevo, že revisní lékaři okresních nemocenských pokladen, jsouce výkonnými orgány představenstva pokladny, o jehož povaze jako orgánu pověřeného správou pokladny (rozh. č. 507, 1482, 1888 sb. n. s.) nemůže býti nejmenší pochybnosti, berou činnou spoluúčast na správních úkonech představenstva, jsou tudíž také sami správními orgány pokladny a nabývají tak ve smyslu oněch rozhodnutí nejv. soudu nároku na ochranu poskytovanou vrchnostenským osobám Šem 68 tr. zák., ba dlužno je dokonce pokládati za úředníky ve smyslu druhého odstavce Šu 101 tr. zák., a to vzhledem k výslovnému ustanovení tohoto Šu bez rozdílu, zda jsou pod přísahou (pod slibem) čili nic. Jde tu o okolnost v souzeném případě právně závažnou vzhledem k tomu, že rozsudek nezjišťuje, zda byl Dr. M. vzat jako revisní lékař do přísahy, ač § 12 nemocenského zákona nařizuje v čtvrtém odstavci, že placené úředníky okresních nemocenských pokladen dlužno vzíti do přísahy; za úředníky pokladen lze však podle výnosu ministerstva vnitra z 5. března 1889, čís. 4304, (Amtliche Nachrichten des Ministeriums des Innern, betr. die Unfalls- und Krankenversicherung der Arbeiter, roč. 1893, str. 761) pokládati také jejich lékaře se stálým platem, tedy i lékaře pokladniční podle Šu 6 c), d), e) zákona. Zmateční stížnost není tudíž v právu, pokud, přehlížejíc okolnost rozsudkem výslovně zjištěnou a v jeho rozhodovacích důvodech opětovně výslovně uváděnou, že totiž Dr. M. nacházel se v době trestných činů obžalovaného ve výkonu své hodnosti revisního lékaře okresní nemocenské pokladny a že také obžalovaný přišel k němu jako k nemocenskému lékaři revisnímu, spatřuje v lékaři tom pouhého soukromoprávního smluvníka těžce pokladny. Bylo ji proto zavrhnouti jako bezdůvodnou.

Čís. 2458.

Lesní orgán jest oprávněn odebrati pachateli věci, jimiž byl trestný čin vykonán, i mimo služební obvod na veřejné silnici poblíže tohoto obvodu.

(Rozh. ze dne 28. srpna 1926, Zm II 69/26.)